

Ügyszám: FFAFO/ 213-7 /2021
Ügyintéző: Kákóczki Csaba
Telefon: 06-1-459-7835
Fax: 06-1-459-7880
E-mail: kakoczki@mekh.hu

HATÁROZAT SZÁMA: H2347 /2021

Tárgy: *a földgázelosztó vezetékhez történő csatlakozásért vagy a korábban vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitásért fizetendő csatlakozási díjak 2021. október 1-jétől 2025. szeptember 30-ig tartó időszakban alkalmazandó mértékének megállapítása*

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52., a továbbiakban: **Hivatal**) a földgázelosztó vezetékhez történő csatlakozásért vagy a korábban vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitásért fizetendő csatlakozási díjak 2021. október 1-jétől 2025. szeptember 30-ig tartó időszakban alkalmazandó mértékének megállapítása tárgyában a fenti ügyiratszámom hivatalból lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során meghozta a következő

HATÁROZATOT.

I. A Hivatal kötelezi a/az:

- OPUS TIGÁZ Gázhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaságot** (székhely: 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi út 184., cégjegyzékszám: 09-10-000109, adószám: 11147073-2-09, engedély szám: 10897/2018.);
- E.GAS Gázelosztó Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 8800 Nagykanizsa, Csengery út. 9., cégjegyzékszám: 20 09 076711, adószám: 27069886-2-20, engedély szám: 199/2020.);
- Csepeli Erőmű Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 1211 Budapest, Színesfém u. 1.-3., cégjegyzékszám: 01-09-706086, adószám: 12842142-2-43, engedély szám: 220/2009.);
- E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaságot** (székhely: 7626 Pécs, Búza tér 8/a, cégjegyzékszám: 02-10-060071, adószám: 11006725-2-02, engedély szám: 225/2009.);

5. **E.ON Közép-dunántúli Gázvezetési Zártkörűen Működő Részvénytársaságot** (székhely: 8800 Nagykanizsa, Zrínyi M. u. 32, cégjegyzékszám: Cg.20-10-040064, adószám: 11346966-2-20, engedély szám: 226/2009.);
6. **ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 2400 Dunaújváros, Vasmű tér 1.-3., cégjegyzékszám: 07-09-004531, adószám: 11451448-2-07, engedély szám: 222/2009.);
7. **Magyar Gázszolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 8800 Nagykanizsa, Csengery út. 9., cégjegyzékszám: 20-09-066055, adószám: 11907925-2-20, engedély szám: 223/2009.);
8. **Natural Gas Service Ipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 4028 Debrecen, Laktanya u. 38. 3/11, cégjegyzékszám: 09-09-013647, adószám: 13991074-2-09, engedély szám: 254/2009.);
9. **MVM Égáz-Dégáz Földgázvezetési Zártkörűen Működő Részvénytársaságot** (székhely: 6724 Szeged, Pulcz utca 44., cégjegyzékszám: 06-10-000470, adószám: 13937856-2-06, engedély szám: 227/2009.);
10. **MVM Főgáz Földgázvezetési Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 20., cégjegyzékszám: 01-09-878954, adószám: 13899893-2-44, engedély szám: 228/2009.);
11. **OERG Ózdi Energiaszolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságot** (székhely: 3600 Ózd, Gyár út 1., cégjegyzékszám: 05-09-002972/110, adószám: 11069966-2-05, engedély szám: 224/2009.);

mint földgázelosztói engedélyeseket (a továbbiakban együtt: **Engedélyesek**), hogy az 1. számú mellékletben megállapított a földgázelosztó vezetékhez történő csatlakozásért vagy a korábban vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitásért fizetendő csatlakozási díjakat (a továbbiakban: **csatlakozási díjak**) a 2021. október 1. 6 órától – 2025. szeptember 30-ig tartó időszakban alkalmazzák.

- II. Az 1. számú melléklet jelen határozat rendelkező részének elválaszthatatlan részét képezi.
- III. Az 1. számú mellékletben megállapított csatlakozási díj a *földgázellátásról* szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 103. § (2) bekezdés b) pontja alapján hatósági árnak minősül. A GET 104. § (1) bekezdés szerint a hatósági árat legmagasabb árnak kell tekinteni.
- IV. A megállapított csatlakozási díj az általános forgalmi adót nem tartalmazza.
- V. Az Engedélyesek kötelesek a hatósági árra vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartására.
- VI. Az Engedélyesek az általuk alkalmazott hatósági árat és alkalmazásuk szabályait legkésőbb az árak alkalmazhatósága előtt 1 nappal kötelesek honlapjukon és ügyfélszolgálat fenntartása esetén az ügyfélszolgálatukon nyilvánosságra hozni.

A Hivatal **felhívja** az Engedélyesek figyelmét, hogy a fenti kötelezettségeik betartását a GET 104. § (9) bekezdése szerinti árfelügyeleti és 127. § e) pontja szerinti általános ellenőrzési jogkörében ellenőrzi, és azok megsértése esetén a GET 119. §-ával összhangban a GET 109. § -ában foglaltak szerint a Hivatal határozattal

„a) megtiltja a jogszabályt sértő díj, illetve ár alkalmazását, és egyidejűleg kötelezi az engedélyest a jogszerű ellenérték alkalmazására, valamint

b) kötelezi az engedélyest a 103-108/A. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével elért többletbevétel jegybanki alapkamat tárgyévi éves átlagával növelt összegének a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére, ha pedig ennek személye nem állapítható meg, az engedélyes által ellátott valamennyi felhasználó, felhasználó hiányában az engedéllyessel jogviszonyban álló rendszerhasználók részére történő visszatérítésére, és

c) bírságot szabhat ki.”

A határozat ellen közigazgatási per indítható a határozat közlésétől (átvételétől) számított 15 (tizenöt) napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz kell benyújtani az elektronikus ügyintézés szabályai szerint az „Űrlap a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által meghozott döntés elleni keresetlevél benyújtásához” elnevezésű Általános Nyomtatványkitöltő (ÁNYK) űrlapon keresztül, amely a következő helyen érhető el:

http://www.mekh.hu/download/nyomtatvany/MEKH_PER_KOZSZERV_KERLEVEL.jar

A keresetnek a végrehajtásra halasztó hatálya nincs. A Fővárosi Törvényszék előtti perben kötelező a jogi képviselet. A Fővárosi Törvényszék a keresetet tárgyaláson kívül bírálja el, tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető. A közigazgatási perben eljáró bíróság a jogsértés megállapítása esetén a közigazgatási cselekményt megsemmisíti, hatályon kívül helyezi, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése, hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. A határozatot a bíróság nem változtathatja meg illetve a perben a határozat részbeni hatályon kívül helyezésének nincs helye. A közigazgatási per illetéke 30.000,- Ft, amelynek előzetes megfizetése alól mentesülnek a felek.

Az eljárás során eljárási költség nem került megállapításra, mivel az eljárás hivatalból indult. A Hivatalnak egyéb eljárási költségről nem kellett rendelkeznie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

A Hivatal intézkedik a határozatnak a Hivatal honlapján történő közzétételéről.

INDOKOLÁS

1. Általános indokolás

1.1. Az energetikai tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi CXIII. törvény 2020. november 28. napi hatálybalépéssel módosította a GET-et, mely alapján a Hivatal a 2021. október 1-től kezdődő új árszabályozási ciklus tekintetében a GET 108. § (2) bekezdése szerint a csatlakozási díjak mértékét elnöki rendelet helyett határozatban állapítja meg, legkésőbb a díjak alkalmazhatósága előtt 45 nappal.

A GET 103. § (2) bekezdés c) pontja és a 104. § (4) bekezdése alapján a csatlakozási díjak hatósági árak minősülnek, amelynek megállapítása hivatalból történik.

A GET 146/P. § (1) bekezdés c) pontja szerint az árszabályozási ciklus kezdő időpontja az elosztáshoz kapcsolódó csatlakozási díjak tekintetében 2021. október 1. A földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának a 2021-ben induló árszabályozási ciklusra vonatkozó keretszabályairól szóló 8/2020. (VIII. 14.) MEKH rendelet 1. § (2) bekezdés c) pontja szerint az árszabályozási ciklus záró időpontja 2025. szeptember 30. A Hivatal erre az időszakra állapítja meg a rendelkező részben meghatározott díjakat.

A GET 104/A. § (5) bekezdése alapján a Hivatal az árszabályozási ciklus indulását megelőzően eszköz- és költség-felülvizsgálatot (a továbbiakban: **felülvizsgálat**) végez.

A GET 129/B. § (1) bekezdése szerint a rendelkező részben meghatározott díjak megállapítására irányuló eljárásokban ügyfélnek kizárólag az érintett rendszerüzemeltető tekintendő.

A GET 104. § (4) bekezdése alapján a hatósági ár megállapítása hivatalból történik.

A GET 108. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatlakozási díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó alapelveket és keretszabályokat a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg.

A GET 104. § (3) bekezdése szerint a hatósági árhoz kapcsolódó áralkalmazási feltételeket a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg.

A GET 146/P. § (1) bekezdés c) pontja szerint 2021. október 1-jén kezdődő árszabályozási ciklus tekintetében a 108. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rendeletet a Hivatal elnöke 2020. augusztus 15-ig kihirdette.

1.2. A Hivatal a GET 108. § (2) bekezdése alapján a csatlakozási díjak mértékét határozatban állapítja meg legkésőbb a díjak alkalmazhatósága előtt 45 nappal és határozatát a honlapján a csatlakozási díjak alkalmazhatósága előtt legalább 40 nappal közzéteszi.

Fentiek alapján a Hivatalnak jelen határozatát 2021. augusztus 17-ig kellett meghoznia, amely határidőnek eleget tett.

1.3. A földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak, valamint a csatlakozási díjak alkalmazási szabályairól szóló 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendelet 1.§ (6) bekezdése alapján a Hivatal által meghatározott díjak az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

1.4. A Hivatal a fentiek alapján 2021. június 4-én FFAFO/213-1/2021. ügyszámon hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a csatlakozási díjak megállapítása érdekében.

Az eljárás során a TIGÁZ Földgázelosztó Zrt. cégneve *OPUS TIGÁZ Gázhálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaság* névre változott, a Hivatal a H1653/2021 számú határozatában névváltozás miatt módosította a működési engedélyt, melyre tekintettel a határozat rendelkező részében az új cégnév került feltüntetésre.

A Hivatal a GET 108. § (2) bekezdése alapján a csatlakozási díjak megállapítására irányuló eljárás megindításakor felhívja az ügyfeleket nyilatkozataiknak az eljárás megindításától számított 30 napon belül történő megtételére, amely határidő jogvesztő. A Hivatal ennek FFAFO/213-1/2021 számú végzésében eleget tett. Az Engedélyesektől nem érkezett önálló ügyféli nyilatkozat.

A Hivatal ebben a végzésben nyilatkozattételre hívta fel az Engedélyeseket arra vonatkozóan is, hogy FFAFO/120-3,4,5,6,7,8,9,11,12/2020 iktatószámú megküldött adatszolgáltatásaikból pontosan mely részek esetében kéri az Ákr. 27. § (2) bekezdése szerinti védett adatként való kezelést. A Hivatal ezen adattáblák, nyilatkozatok alapján készítette el számításait. Engedélyesek ezen nyilatkozatukat a Hivatal részére megküldték, mely nyilatkozat alapján a Hivatal az Engedélyesek által védettként megjelölt adatokat (információkat), valamint azokat az adatokat, amelyekből nyilvános adatok és/vagy számtani műveletek segítségével ezen védettként megjelölt adatok egyértelműen visszaszámolhatók, védett adatnak tekintette.

1.5. A Hivatal az eljárása során a GET rendelkezésein túl figyelembe vette

- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: **Sztv.**),
- a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának keretszabályairól szóló 8/2020. (VIII. 14.) MEKH rendeletben (a továbbiakban: **Keretrendelet**),
- a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak, valamint a csatlakozási díjak alkalmazási szabályairól szóló 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendeletben (a továbbiakban: **Áralkalmazási rendelet**)

foglaltakat is.

A Keretrendelet alapvetően a korábban e tárgyban született hatályos rendeletek szabályaira épít, nagymértékben azonos érdemi tartalommal és megszövegezéssel készült, így biztosítva a folytonosságot az árszabályozási ciklusok között. A Keretrendeletet a 15/2020. (XII. 15.) MEKH rendelet módosította, figyelemmel a GET fent hivatkozott új szabályaira, amely a csatlakozási díjak tekintetében elnöki rendelet helyett a határozattal történő díj megállapítást rendelte el.

1.6. A Hivatal a GET 104/B. § (6) bekezdése alapján a Keretrendelet kapcsán az érintett engedélyesek és a felhasználók reprezentatív érdekképviselői szervei véleményét előzetesen kikérte. A Keretrendeletet 2020. augusztus 15-ig kellett kihirdetni a GET 108. § (1) bekezdés a) pontja szerint. A Hivatal a Keretrendelet tervezetét az engedélyesek és felhasználók reprezentatív érdekképviselői szervei véleményének kikérésére érdekében 2020. július 20-án kelt, FFAFO/344-2/2020. iktatószámú levelével 2020. július 31-i véleményezési határidővel megküldte. A Hivatal a beérkezett véleményeket feldolgozta és az indokolt iparági véleményeket is figyelembe véve hirdette ki a Keretrendeletet. A Keretrendeletet a 15/2020. (XII. 15.) MEKH rendelet módosította, figyelemmel a GET fent hivatkozott új szabályaira, amely a külön díjak tekintetében elnöki rendelet helyett a határozattal történő díj megállapítást rendelte el.

1.7. A Hivatal 2020. április 16-án a FFAFO/120-3,4,5,6,7,8,9,11,12/2020 iktatószámú leveleivel tájékoztatta az Engedélyeseket a felülvizsgálat megkezdéséről.

1.8. A Hivatal az induló díj alkalmazásának időpontját 2021. október 1. reggel 6 órai időpontban állapította meg, mivel a 13/2016. (XII. 20.) MEKH rendeletben 2021. október 1. reggel 6 órakor kerülnek hatályon kívül a 2020. évi CXIII. törvény 26. § (4) bekezdése és a 29.§ b) pontja alapján az ebben a rendeletben meghatározott csatlakozási díjak, és amely időpont megegyezik a GET 3. § 38. pontban meghatározott gáznap indulásával is. A díj alkalmazásának záró időpontja a 2025. szeptember 30.

1.9. A Hivatal a díjak közzétételére vonatkozó kötelezettséget a GET 104. § (4a) bekezdése alapján írta elő az Engedélyesek részére.

1.10. A GET 104. § (2) bekezdése alapján a hatósági ár megállapítása történhet tételesen vagy a hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírásokkal.

1.11. A GET 105. § (3) bekezdése szerint a díjaknak meg kell felelniük az átláthatóság, a nyilvánosság és az arányosság elvének, valamint azokat objektív módon, megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni.

2. Részletes indokolás a rendelkező részhez

2.1. A csatlakozási díjak meghatározásának keretei

Jelen határozat tárgya a GET 146/P. § (1) bekezdés c) pontja alapján a 2021. október 1-jével induló árszabályozási ciklusban a csatlakozási díj mértékének meghatározása.

A GET 104/A. § (5) bekezdése alapján a Hivatal a csatlakozási díjak megállapítása érdekében felülvizsgálatot végez. A felülvizsgálat lefolytatása során a Hivatal több lépésben határozta meg a díjat. Ennek során a Hivatal részletes vizsgálatokat és elemzéseket, valamint a vizsgálatok során előállt és a rendelkezésére álló adatokból további számításokat végzett.

Az díj számítása az Engedélyesek adataiból került levezetésre. A számszaki levezetés részletes indokolásában a Hivatal az Engedélyesek felülvizsgálatának részben egymással összefüggő, követhető áttekintését teszi lehetővé. Bemutatásra kerülnek az összegzett értékek és az ezek alapján számszerűsített díjak levezetése.

A GET 108. § (3) bekezdése szerint a csatlakozási díjat úgy kell megállapítani, hogy az igények befolyásolásán keresztül segítse elő a legkisebb költség elvének érvényesülését, valamint figyelembe vegye a hálózatra később csatlakozott rendszerhasználók csatlakozásának hatásaiból származó előnyöket. A csatlakozási díj nem haladhatja meg a földgázelosztó által közvetlenül a csatlakozások érdekében végrehajtott hálózati beruházásokra fordított összegek nagyságát.

A GET 108. § (4) bekezdése szerint a csatlakozási díjból származó összes bevételt a csatlakozáshoz szükséges beruházásokra kell fordítani.

A GET 108. § (7) bekezdése szerint mentes a csatlakozási díj és minden más, a földgázelosztónak fizetendő díj alól a legfeljebb 4 m³/óra névleges teljesítményű fogyasztásmérő beszerelése azzal, hogy ebben az esetben az elosztóvezeték építése 250 méterig díjmentes. Ha az elosztóvezeték hossza meghaladja a 250 métert, a díjakat a 250 méter feletti részre kell megfizetni.

A Keretrendelet IV. fejezete tartalmazza a csatlakozási díjak megállapításának keretszabályait. A Keretrendelet 17. § (3) bekezdés a) pontja határozza meg, hogy mely esetekben kell csatlakozási díjat fizetni, az alábbiak szerint:

- bekapcsolás,
- fejlesztés,
- kapacitásnövelés,
- rákapcsolás, valamint
- földgáztermelő csatlakozása.

A Keretrendelet 3. §-a alapján a díjakat – beleértve a csatlakozási díjakat is – az alábbi alapelvek figyelembevételével kell meghatározni.

„3. § (1) A díjakat egymással és az áralkalmazási feltételeikkel összehangoltan - a legkisebb költség elvének és a rendszerüzemeltetők indokolt költségeinek figyelembevételével - kell megállapítani.

(2) A díjak mértékének szintje és arányai tekintetében figyelemmel kell lenni az előző árszabályozási ciklusban, illetve az adott árszabályozási ciklus előző éveiben hatályos díjmegállapításokra is, és a díjak évenkénti megállapítása során - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a díjmegállapításnak folyamatosnak és kiegyenlítettnek kell lennie.

(3) Ha a működési és tökeköltségek indokoltá teszik, a díjmegállapítás során az engedélyesek rövid és hosszú távú gazdálkodásának hatékonysága, az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítása és az ellátásbiztonság növelése érdekében nagyobb arányú változtatásra is sor kerülhet.

(4) A díjak megállapítása alapelveiként a rendszerüzemeltetőket

a) ösztönözni kell gazdálkodásuk hatékonyságának növelésére,

b) érdekeltté kell tenni a szolgáltatásminőséggel kapcsolatos elvárások teljesítésében,

c) az ellátásbiztonság növelése érdekében ösztönözni kell a fenntartható működéshez szükséges hálózatfejlesztések végrehajtására,

d) érdekeltté kell tenni a felhasználók energiahatékonysági intézkedéseinek támogatásában,

e) ösztönözni kell arra, hogy gazdasági kockázataik ne lépjék túl az adott gazdasági viszonyok közötti észszerű mértéket, és

f) támogatni kell abban, hogy kellő előrelátással tudják meghozni gazdasági és üzletpolitikai döntéseiket.”

A Keretrendelet 17. § (1) bekezdése alapján a csatlakozási díjak megállapítása során - a 3. § (3) bekezdéssel összhangban - a következő alapelveket is érvényesíteni kell:

„a) a csatlakozási igények kielégítéséhez szükséges fejlesztések indokolt átlagos ráfordításainak alapul vétele,

b) a csatlakozási díjak megfizetése révén szerzett jogosultság nagyságának figyelembevétele,

c) a rendszerhasználók vásárolt kapacitáskategóriánkénti teherbíró képessége szerinti megközelítés alkalmazása,

d) a földgázrendszer jobb kihasználásának elősegítése és

e) a rendszerüzemeltetőket indokolatlan fejlesztésekre kényszerítő túlzott rendszerhasználói igények korlátozása.”

Az Áralkalmazási rendelet 49. § szerint a csatlakozási díj megállapításakor figyelemmel kell lenni:

„a) a beruházás során a számviteli törvény szerint aktiválható eszközértékre, kivéve a felhasználónál beszerelt vagy beszerelendő fogyasztásmérők és nyomásszabályozók számviteli törvény szerint aktiválható eszközértékét és beszerelési költségét,

b) az adott beruházással összefüggésben a 22. § (2) bekezdése szerinti értékesítési kategóriánkénti földgázelosztási díjban elismerésre kerülő költségelemekre (értékcsökkenés, üzemeltetési költség, tőkeköltség),

c) földgázelosztási díj megállapításakor figyelembe vett kapacitás- és mennyiségi adatokra, valamint a leendő, vagy a már csatlakozott felhasználó által igényelt vásárolt kapacításra, a vásárolt földgáz várható mennyiségére és a kiépített összes kapacításra.”

A földgáztermelő részére történő fejlesztés az Áralkalmazási rendelet 56. § (1)-(2) bekezdése alapján kizárólag az elosztóvezetéken kialakítandó csatlakozási pont kivitelezését tartalmazza, amely megállapításakor a csatlakozási pont kialakításának költségére kell figyelemmel lenni. Amennyiben a csatlakozással érintett elosztói rendszer azon szakaszán, ahol a termelői csatlakozás kialakításra kerül, nem biztosítható a földgáztermelő által betáplált földgázmennyiség továbbítása, akkor a meglévő vezetékrendszeren szükségessé váló hálózatfejlesztés költsége és a betáplálásra kerülő földgáz műszaki, minőségi paramétereinek méréséhez szükséges eszközök költsége is figyelembevételre kerül.

A Keretrendelet 17. §-ának (4) bekezdése szerint az elosztási csatlakozási díjakat a Hivatal országosan egységesen, a GET 104. § (2) bekezdésben rögzített módon határozza meg.

A Keretrendelet 17. §-ának (6) bekezdése szerint a csatlakozási díjak mértéke az árszabályozási cikluson belül – a rendszerhasználati díjakkal összehangoltan - módosítható.”

2.2. A csatlakozási díjak számszerűsítése

2.2.1. Adatszolgáltatások a csatlakozási díjak felülvizsgálatával kapcsolatban

A Hivatal 2020. április 16-án kelt FFAFO/120-3,4,5,6,7,8,9,11,12/2020 iktatószámú levelében az új árszabályozási ciklus földgáz csatlakozási díjainak megállapítása érdekében szükséges eszköz- és költségfelülvizsgálat lefolytatása kapcsán adatkéréssel fordult az Engedélyesekhez.

A csatlakozási díj számításához a Hivatal bekérte az Engedélyesektől 2016, 2017, 2018, 2019. évekre vonatkozóan kategóriánként a bekapcsolások, fejlesztések, kapacitásbővítések, rákapcsolások darabszámát, a megépített vezetékhozzát és a beruházások összegét. Ugyanezen adatokat a Hivatal bekérte az ingyenes bekapcsolásokra vonatkozóan is. A Hivatal szintén bekérte egy átlagos bekapcsolás költségbecslését (legnagyobb arányt képviselő 6-10 m hosszú leágazó vezeték építése). A Hivatal adatokat kért az átlagosnak tekinthető bekapcsolás során igényként felmerülő elosztóvezeték létesítésének költségbecslésére vonatkozóan (80-120 m hosszú elosztóvezeték építése) is.

A beérkezett adatokat a Hivatal feldolgozta, a szükséges adattisztításokat elvégezte. A vizsgálat során a Hivatal az Engedélyesektől több alkalommal további pontosításokat, kiegészítéseket kért.

A vizsgálat lefolytatásához szükséges adatokat amennyiben az engedélyesek az egyedi adatszolgáltatások keretében ezer Ft-ban küldték meg a Hivatal részére, akkor a számítások is ezer Ft-ban (eFt) történtek. Az alábbiakban feltüntetett értékek és táblázatok millió Ft-ban (MFt) kerültek bemutatásra, így kerekített adatokat tartalmaznak.

A Hivatal az adatszolgáltatások elemzését a díjszabási rendszer struktúrájában vezeti le és tesz megállapításokat.

2.2.2. Bekapcsolások

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 1. pontja szerint **bekapcsolás**: az egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő felhasználó földgázellátásához szükséges azon hálózathasználati feltételek biztosítása (vásárolt kapacításra vonatkozó igény kielégítése), amely legfeljebb a leágazó elosztóvezeték építésére és üzembe helyezésére, valamint a csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték üzembe helyezésére terjed ki.

A bekapcsolás csak egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében értelmezhető, ennek díja a GET 108. § (7) bekezdésében foglalt csatlakozási díj fizetése alóli mentesség kivételeitől eltekintve az igényelt kapacitás függvényében alakul.

A csatlakozási díj számításához a Hivatal bekérte az engedélyesektől 2016., 2017., 2018., 2019. évekre vonatkozóan kategóriánként a bekapcsolások darabszámát, megépített vezetékosszát, beruházások összegét, melynek összefoglalóját az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Bekapcsolások száma (db)	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	5 455	6 647	10 299	15 510
ebből: 4 m ³ /h-ig	5 153	6 331	10 033	15 201
4 m ³ /h -nál nagyobb - 20 m ³ /h -nál nem nagyobb	262	265	230	281
20 m ³ /h -nál nagyobb - 100 m ³ /h -nál nem nagyobb	29	31	24	23
100 m ³ /h-nál nagyobb	11	20	12	5

Megépített leágazó vezeték fm	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	30 931	42 595	66 066	101 503
ebből: 4 m ³ /h-ig	28 409	39 818	63 974	99 374
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	1 764	2 061	1 375	1 859
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	316	273	519	245
100 m ³ /h-nál nagyobb	442	443	198	26

Felmerült költségek MFt	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	995	1 749	3 049	4 752
ebből: 4 m ³ /h-ig	939	1 674	2 991	4 686
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	43	56	43	48
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	9	10	8	17
100 m ³ /h-nál nagyobb	5	9	6	1

A bekapcsolások csatlakozási díját 3 csoportban - 4 m³/h-ig; 4 m³/h -nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb és 20 m³/h-nál nagyobb kategóriákban -határozza meg a Hivatal. A díj számításakor a Hivatal az egyes csoportokon belül vizsgálta a bekapcsolások átlagos fajlagos költségét, az alábbi táblázat alapján:

fajlagos költség Ft/db	2016	2017	2018	2019	2016-2019
Engedélyesek összesen	182 434	263 125	296 032	306 376	278 150
ebből: 4 m ³ /h-ig	182 188	264 453	298 106	308 282	280 249
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	162 824	209 626	188 278	171 125	182 660
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	313 103	325 742	350 042	718 217	412 131
100 m ³ /h-nál nagyobb	420 091	454 600	519 250	218 600	438 271

1. A legkisebb **kategóriában (4 m³/h-ig)**, tekintettel a kis mérőnagyságra, a Hivatal a megelőző árszabályozási ciklusban alkalmazotthoz hasonlóan átalánydíjat határoz meg. Ebben a kategóriában a bekapcsolás fajlagos költsége 182 eFt/db és 308 eFt/db közötti költség-tartományban mozog, melynek átlaga 280 249 Ft. A megelőző árszabályozási ciklusban az átalánydíj 150 000 Ft volt. Mindezek alapján, tekintettel a Keretrendelet 3. § (2) bekezdésére és figyelembe véve a kategóriába tartozó felhasználók (0-4 m³/h) teherbíró képességét, a **Hivatal 200 000 Ft-ban állapítja meg a csatlakozási díjat.**

2. A **4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb kategóriában** a bekapcsolás fajlagos költsége 163 eFt/db és 210 eFt/db közötti költség-tartományban mozog. Az átlagos értéke 182 660 Ft, amelynek felére a 0-4 m³/h kategória esetén megállapított átalánydíj kell, hogy fedezetet nyújtson, a másik fele pedig kapacitásarányosan kerül meghatározásra az alábbiak szerint:

$$182\,660 \text{ Ft} / 2 = 91\,330 \text{ Ft}$$

A kategória középértékét a 12 m³/h kapacitás jelenti, így az átlagos érték meghatározásához ezt alkalmazzuk:

$91\,330 \text{ Ft} / 12 \text{ m}^3/\text{h} = 7\,610 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h})$, amit kerekítve 7 500 Ft-ban határoz meg a Hivatal. Mivel azonban a 0-4 m³/h kategória átalánydíja is alkalmazásra kerül, a figyelembe vett kapacitás ennyivel csökkentésre kerül. Így az 5-20 m³/h kategória esetében alkalmazandó képlet:

$$200\,000 \text{ Ft} + 7\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k-4 \text{ m}^3/\text{h})$$

3. A **20 m³/h feletti kategóriában** a bekapcsolás fajlagos költsége 313 eFt/db és 718 eFt/db közötti költség-tartományban mozog. A kategória esetén alkalmazandó fix díjat a Hivatal az előző kategória maximális díjában állapítja meg az alábbiak szerint:

$$200\,000 \text{ Ft} + 7\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k-4 \text{ m}^3/\text{h}) = 200\,000 \text{ Ft} + 7\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (20 \text{ m}^3/\text{h} - 4 \text{ m}^3/\text{h}) = 320\,000 \text{ Ft}$$

A kapacitásarányos díj meghatározása az előzőeknek megfelelően történik, azzal a kivétellel, hogy itt a 20 m³/h feletti két kategória átlagos értékei kerülnek figyelembe vételre.

A fenti táblázatok alapján a két felső kategóriában 2016-2019. évek átlagában $(29 + 31 + 24 + 23) / 4 = 27$ (kerekítve), valamint $(11 + 20 + 12 + 5) / 4 = 12$, azaz összesen 39 bekapcsolás történt. Kategóriánként átlagosan 412 131 Ft/db, valamint 438 271 Ft/db költségen súlyozott átlagot számolva az átlagos bekapcsolási költség a két kategóriában:

$(27 * 412.131 \text{ Ft} + 12 * 438.271 \text{ Ft}) / 39 = 420.226 \text{ Ft/db}$ (a pontos értékekkel számolva)

$420.226 \text{ Ft/db} / 2 = 210.113 \text{ Ft/db}$

mivel a kategóriák teteje nyitott, a két kategória középértéke nem határozható meg, ezért középértékként a két kategória találkozása kerül alkalmazásra.

$210.113 \text{ Ft/db} / 100 \text{ m}^3/\text{h} = 2.101 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h})$, amit kerekítve 2 000 Ft-ban határoz meg a Hivatal. Mivel azonban a $4 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nagyobb - $20 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nem nagyobb kategória díja is alkalmazásra kerül, a figyelembe vett kapacitás ennyivel csökkentésre kerül. Így a $20 \text{ m}^3/\text{h}$ feletti kategóriák esetében alkalmazandó képlet:

$$320\,000 \text{ Ft} + 2\,000 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 20 \text{ m}^3/\text{h})$$

A fentiek alapján a Hivatal bekapcsolás esetén kategóriánként az alábbi csatlakozási díjakat állapítja meg:

- $4 \text{ m}^3/\text{h}$ -ig: 200 000 Ft
- $4 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nagyobb - $20 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nem nagyobb: $200\,000 \text{ Ft} + 7\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 4 \text{ m}^3/\text{h})$
- $20 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nagyobb: $320\,000 \text{ Ft} + 2\,000 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 20 \text{ m}^3/\text{h})$

ahol:

k: az igényelt kapacitás (m^3/h).

2.2.3. Fejlesztések egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. a) pontja szerint **fejlesztés egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén**: az egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő felhasználó igényének, vagy a már csatlakozott egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó többletigényének (vásárolt kapacitásra vonatkozó igényének) a bekapcsoláshoz képest nagyobb műszaki beruházással megvalósítható, elosztóvezeték-építéssel történő kielégítése.

Az egyetemes szolgáltatás esetében két beruházás típus került meghatározásra. Az II. kategória alkalmazandó abban az esetben, ha a beruházás összege meghaladja az 740 eFt-ot, egyéb esetben az I. kategória alkalmazandó.

Az engedélyesektől bekért adatok - fejlesztések darabszáma, megépített vezeték hossz, beruházások összege - összefoglalóját az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Fejlesztések száma (db)	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	317	515	1 511	2 347
ebből: $4 \text{ m}^3/\text{h}$ -ig	253	414	1 405	2 149
$4 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nagyobb - $20 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nem nagyobb	35	41	49	118
$20 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nagyobb - $100 \text{ m}^3/\text{h}$ -nál nem nagyobb	18	38	36	48

100 m ³ /h-nál nagyobb	11	22	21	32
-----------------------------------	----	----	----	----

Megépített vezeték (fm)	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	56 914	85 480	162 545	268 511
ebből: 4 m ³ /h-ig	43 570	61 274	141 216	233 207
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	5 032	5 095	6 741	11 601
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	1 606	4 482	3 963	8 997
100 m ³ /h-nál nagyobb	6 707	14 630	10 625	14 707

Felmerült költségek (MFt)	2016.	2017.	2018.	2019.
Engedélyesek összesen	751	1 165	3 343	4 823
ebből: 4 m ³ /h-ig	501	922	2 897	4 342
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	57	59	77	170
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	20	56	83	117
100 m ³ /h-nál nagyobb	175	127	287	194

Az I. típusú fejlesztés (beruházás összege 740 eFt-nál nem nagyobb):

Az engedélyesektől beérkezett adatok alapján, egy méter vezetéképítés 12-18 eFt tartományban mozog.

fajlagos költség Ft/m	2016	2017	2018	2019	2016-2019
Engedélyesek összesen	13 201	13 624	20 568	17 962	16 339
ebből: 4 m ³ /h-ig	11 488	15 052	20 512	18 621	18 073
4 m ³ /h-nál nagyobb - 20 m ³ /h-nál nem nagyobb	11 289	11 611	11 444	14 678	12 764
20 m ³ /h-nál nagyobb - 100 m ³ /h-nál nem nagyobb	12 147	12 467	20 859	12 974	14 425
100 m ³ /h-nál nagyobb	26 020	8 699	26 989	13 171	16 762

Az előző árszabályozási ciklus költségeinek elemzéséből az következik, hogy már a bekapcsolások jelentős részénél is, a szükséges beruházási összeg sok esetben meghaladta a fejlesztés átalánydíjának dupláját, azaz az 570 000 Ft -ot. Annak érdekében, hogy megmaradjon a kétszintű rendszer, ahhoz a II. típusú fejlesztés értékhatára legalább el kell érje egy egyszerű bekapcsolás + 30 m elosztó vezeték építését.

Ennek megfelelően a két kategória határát a Hivatal az alábbiak szerint határozta meg:

a) A 4 m³/h-ig kategóriában: egy felhasználónál (0-4 m³/h) történő 30 méteres vezetékfejlesztés díja került megállapításra, beleértve a bekapcsoláshoz is szükséges leágazóvezeték elismert költségét is.

A leágazóvezeték elismert költsége a legkisebb 4 m³/h-ig kategóriában 200 000 Ft. Az engedélyesek adatszolgáltatása alapján a legkisebb 4 m³/h-ig kategóriában 1 méter vezeték építése 18 073 Ft. Ennek megfelelően a kategória-határ az alábbiak szerint kerül kiszámításra:

$200\,000\text{ Ft} + 30\text{ m} * 18\,073\text{ Ft/m} = 742\,190$, melyet kerekítve a Hivatal 740.000 Ft-ban állapított meg.

A legkisebb kategóriában (4 m³/h-ig), tekintettel a kis mérőnagyságra, a Hivatal az eddigiekhez hasonlóan csak átalánydíjat határoz meg, melyet egységesen kell alkalmazni.

Az egyetemes szolgáltatásra jogosult kisfogyasztású felhasználók (0-4 m³/h) esetén, (figyelembe véve a fogyasztáskor megtérülő tőkeköltséget és értékcsökkenést) a Hivatal a fejlesztések 50%-át tartja indokoltnak a csatlakozási díjban megtéríteni. Ennek megfelelően a **0 - 4 m³/h kategória átalánydíját**, tekintettel a kategória-határ megállapításának módszerére – a Hivatal az alábbiak szerint állapította meg:

$(200\,000\text{ Ft} + 30\text{ m} * 18\,073\text{ Ft/m}) * 50\% = 742\,190 * 50\% = 371\,097$ (pontos érték), melyet kerekítve 370 000 Ft értékben vesz figyelembe.

A fejlesztések során jellemzően már elosztóvezeték is épül, azaz nagyobb vezeték hossz kerül megvalósításra, ami a méretgazdaságosági skálán sokkal kedvezőbb helyzetet teremt. A tervezés, felvonulás, adminisztratív költségek legnagyobb részt fix költségnek tekinthetők, így nem, vagy csak kis mértékben függenek a vezetékek hosszától. Ennek megfelelően a további kategóriákban a Hivatal az alapdíj jellegű fix díj mellett kapacitásarányosan határozza meg az alkalmazandó díjat.

b) A következő 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb kategória fix díját az előző kategória értéke adja (370 000 Ft). A kapacitásarányos díjat pedig a már fent bemutatott elvekkkel összhangban, a Hivatal az alábbiak szerint határozta meg:

A kategóriában 1 méter vezeték építése átlagosan 12 764 Ft-ba került. Egy minimális 30 méteres csatlakozás kiépítése ennek megfelelően $30\text{ m} * 12\,764\text{ Ft/m} = 382\,928\text{ Ft}$ -ba (pontos érték) kerül. A Hivatal az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetén a fejlesztések 50%-át tartja indokoltnak a csatlakozási díjban megtéríteni, ami $382\,928 * 50\% = 191\,464\text{ Ft}$.

Ehhez a bekapcsolási képlet alapján hozzá kell adni a kategória középértékéhez tartozó leágazóvezeték építésnek elismert költségét:

$$200\,000\text{ Ft} + 7\,500\text{ Ft/(m}^3\text{/h)} * (12\text{ m}^3\text{/h} - 4\text{ m}^3\text{/h}) = 260\,000\text{ Ft}$$

az összegből ki kell vonni a kategória fix díját:

$$191\,464\text{ Ft} + 260\,000\text{ Ft} - 370\,000\text{ Ft} = 81\,464\text{ Ft}$$

ezt el kell osztani a középérték kapacitásával:

$$81\,464\text{ Ft} / 12\text{ m}^3\text{/h} = 6\,789\text{ Ft/(m}^3\text{/h)}$$
 kapacitásarányos költséget kapunk.

Erre a jelenlegi árszabályozási ciklusban elismert kapacitásarányos költség (9 500 Ft/(m³/h)) fedezetet nyújt, ezért a Hivatal a kapacitásarányos elismert költség mértékét a kategória vonatkozásában nem változtatja meg.

A fentiek alapján a **4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb kategóriában, az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók** esetében alkalmazandó képlet az alábbi:

$$370\,000 \text{ Ft} + 9\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (\text{k} - 4 \text{ m}^3/\text{h})$$

c) A következő, 20 m³/h feletti kategória fix díját az előző kategória maximális értéke adja.

$$370\,000 \text{ Ft} + 9\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (\text{k}-4) \text{ m}^3/\text{h} = 370\,000 \text{ Ft} + 9\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (20 \text{ m}^3/\text{h} - 4 \text{ m}^3/\text{h}) = \mathbf{522\,000 \text{ Ft}}$$

A kapacitásarányos díjat pedig a Hivatal a már fent bemutatott elvekkel összhangban, határozta meg (azzal a különbséggel, hogy a 20 m³/h feletti két kategóriát összevonva, azok súlyozott átlagával veszi figyelembe), az alábbiak szerint:

Az egyes kategóriákban épített átlagos vezeték hossz 2016 és 2019 között (fm):

$$21\text{-}100 \text{ m}^3/\text{h}: (1\,606 \text{ m} + 4\,482 \text{ m} + 3\,963 \text{ m} + 8\,997 \text{ m}) / 4 = 4.762 \text{ m}$$

$$100 \text{ m}^3/\text{h} \text{ felett: } (6\,707 \text{ m} + 14.630 \text{ m} + 10.625 \text{ m} + 14\,707 \text{ m}) / 4 = 11.667 \text{ m}$$

A kategóriában 1 méter vezeték építése átlagosan (14 425 Ft/m * 4 762 m + 16 762 Ft/m * 11 667 m) / 16 429 m = 16 084 Ft-ba került. A minimális 30 méteres csatlakozás kiépítése ennek megfelelően 30 m * 16 084 Ft/m = 482 533 Ft-ba (pontos érték) kerül. A Hivatal az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetén a fejlesztések 50%-át tartja indokoltnak a csatlakozási díjban megtéríteni, ami 482 533 * 50% = 241 267 Ft.

Ehhez a bekapcsolási képlet alapján hozzáadjuk a kategória középértékéhez tartozó leágazóvezeték építésnek elismert költségét, ami

$$320\,000 \text{ Ft} + 2\,000 \text{ Ft} * (100 \text{ m}^3/\text{h} - 20 \text{ m}^3/\text{h}) = 480\,000 \text{ Ft.}$$

az összegből kivonjuk a kategória fix díját:

$$241\,267 \text{ Ft} + 480\,000 \text{ Ft} - 522\,000 \text{ Ft} = 199\,267 \text{ Ft}$$

Mivel a kategóriák teteje nyitott, a két kategória középértékét nem tudjuk pontosan meghatározni, ezért középértékként a két kategória találkozását alkalmazzuk és ezzel osztva határozzuk meg a kategória kapacitásarányos költségét.

$$199\,267 \text{ Ft} / 100 \text{ m}^3/\text{h} = 1\,993 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}).$$

Erre a jelenleg árszabályozási ciklusban elfogadott kapacitásarányos költség (2850 Ft/(m³/h)) fedezetet nyújt, ezért a Hivatal a kapacitásarányos elismert költség mértékét a kategória vonatkozásában nem változtatja meg.

A fentiek alapján az **20 m³/h feletti kategóriákban, az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók** esetében alkalmazandó képlet az alábbi:

$$522\,000 \text{ Ft} + 2\,850 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 20 \text{ m}^3/\text{h})$$

A fenti költségek alapján a Hivatal I. típusú fejlesztés esetén egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóra vonatkozóan kategóriánként az alábbi csatlakozási díjakat állapítja meg:

- 4 m³/h-ig: 370 000 Ft
- 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb: 370 000 Ft + 9 500 Ft/(m³/h) * (k - 4 m³/h)
- 20 m³/h-nál nagyobb: 522 000 Ft + 2 850 Ft/(m³/h) * (k - 20 m³/h)

ahol:

k az igényelt kapacitás (m³/h).

A II. típusú fejlesztés (beruházás összege 740 eFt felett):

a II. típusú fejlesztés értékhatára legalább el kell érje egy egyszerű bekapcsolás + 30 m elosztó vezeték építését. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult fogyasztók számítási képlet alapján, egyedi csatlakozási díjat fizetnek, a Hivatal a GET 104. § (2) bekezdése szerint a csatlakozási díjat a hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírással, azaz képlettel állapította meg.

A Hivatal II. típusú fejlesztés esetén egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóra vonatkozóan kategóriánként az alábbi csatlakozási díjakat állapítja meg:

- 4 m³/h-ig: $F_i = B_i - 370\,000 \text{ Ft}$
- 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb: $F_i = B_i - (370\,000 \text{ Ft} + 9\,500 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 4 \text{ m}^3/\text{h}))$
- 20 m³/h-nál nagyobb: $F_i = B_i - (522\,000 \text{ Ft} + 2\,850 \text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k - 20 \text{ m}^3/\text{h}))$

ahol:

F_i Az adott beruházáshoz igénylőnként kiszámított csatlakozási díj, forint.

B_i A beruházás során az igénylőnként számított, a Sztv. szerint aktiválható eszközérték, kivéve a felhasználónál beszerelt vagy beszerelendő fogyasztásmérő berendezés és nyomákszabályozó Sztv. szerint aktiválható eszközértékét és beszerelési költségét, forint.

k az igényelt kapacitás (m³/h).

2.2.4. Fejlesztések egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés **fejlesztés egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén**: az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő felhasználó igényének, vagy a már csatlakozott egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó többletigényének (vásárolt kapacitásra vonatkozó igényének)

szállító- vagy elosztóvezeték-építéssel történő kielégítése, beleértve a csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték üzembe helyezését is; valamint a földgáztermelő részére csatlakozási pont kialakítása.

A nem egyetemes szolgáltatásra jogosult fogyasztók számítási képlet alapján, egyedi csatlakozási díjat fizetnek. A felhasználó által fizetendő csatlakozási díj a fogyasztó paramétere alapján számolt képlettel (F mutató) kerül meghatározásra.

Az engedélyesektől beérkezett észrevételek szerint a nem téli fogyasztási időszakos kapacitástermék rendszere miatt a mezőgazdasági felhasználók egy része - jellemzően a szárító üzemek - nem fizetik meg az értékesítési kategóriájuknak megfelelő teljes kapacitásdíjat. A beszedett csatlakozási díj mellett nem fedezi a vezeték üzemeltetését és a befektetett összeg megtérülését a szárítók által fizetett rendszerhasználati díj.

Ezt kiküszöbölendő, a Hivatal bevezet egy új „ID₁” elemet a képletbe, annak érdekében, hogy azok a (közvetlenül vagy közvetetten) várhatóan nem téli fogyasztási időszakos kapacitáslekötéssel rendelkező felhasználók, akik a jövőben csatlakoznak majd, szintén fizessék meg a rájuk eső fejlesztés költségét. A nem téli fogyasztási időszakra lekötött kapacitást fizető felhasználók átlagosan a kapacitásdíj felét tudják megspórolni az időszakos kapacitáslekötéssel, ahhoz képest, mintha egész évben érvényes lekötést vásárolnának. A rendszerhasználati díjakban megfizetett kapacitásdíj és a forgalmi díj aránya átlagosan helyettesíthető 80-20 aránnyal a kapacitásdíj javára. Így a várható elosztott mennyiség értékét, azaz a képletben szereplő m_1 értékét $0,8 \cdot 0,5 = 0,4$ mértékben veszi figyelembe a Hivatal. Ez azt jelenti, hogy az időszakos fogyasztók esetében a csatlakozási díj számításánál a tervezett elosztott mennyiséget 0,4-es szorzóval kell figyelembe venni.

A Hivatal **egyetemes szolgáltatásra nem jogosult** felhasználóra vonatkozó **fejlesztés** esetén kategóriától függetlenül az alábbi csatlakozási díjat állapítja meg:

$$F = \left[\frac{(TK_1 + ECS_1 + \ddot{U}K_1)}{m_1 \cdot ID_1} - \frac{(TK_0 + ECS_0 + \ddot{U}K_0)}{m_0} \right] * m_1, \text{ ha a kifejezés értéke nagyobb, mint 0.}$$

Egyéb esetben a csatlakozási díj 0 ($F=0$).

A felhasználóktól szedhető csatlakozási díj maximuma: $F_{\max} = B$

ahol:

F Az adott beruházáshoz kiszámított összesen csatlakozási díj, forint.

B A beruházás során a Sztv. szerint aktiválható eszközérték, kivéve a felhasználónál beszerelt vagy beszerelendő fogyasztásmérő berendezés és nyomákszabályozó Sztv. szerint aktiválható eszközértékét és beszerelési költségét, forint.

TK₁ A beruházásra értékesítési kategóriánként számított tőkeköltség.

TK₀ Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert tőkeköltség.

ÉCS₁ A beruházásra értékesítési kategóriánként számított értékcsökkenés.

ÉCS₀ Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert értékcsökkenés.

ÜK₁ A beruházásra értékesítési kategóriánként számított üzemeltetési költség.

ÜK₀ Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert üzemeltetési költség.

m₁ Várható elosztott mennyiség.

m₀ A rendszerhasználati díjak számításánál figyelembe vett, tarifa kategóriánkénti elosztott mennyiség.

ID₁ Időtényező, időszakos felhasználók esetében 0,4; minden egyéb esetben 1,00

2.2.5. Kapacitásnövelés

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 4. pontja szerint a **kapacitásnövelés**: a vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitás iránti igény kielégítése szállító- vagy elosztóvezeték építése nélkül.

A kapacitásnövelés során építési beruházási igény nem merül fel, csak adminisztratív feladatok szükségesek annak megítéléséhez, hogy a hálózat a többletigény biztonságos kiszolgálásához megfelelő-e.

A kapacitásbővítés során az Engedélyesek ellenőrzik, hogy a kapacitásigény a meglévő infrastruktúrával biztonságosan kielégíthető-e, és amennyiben a válasz igen, úgy a kapacitásnövelés megtörténhet. Ellenkező esetben fejlesztés szükséges.

Az Engedélyesek csak részlegesen szolgáltatott adatokat erre a költségre vonatkozóan, mivel az Engedélyesek közül többen a kapacitásnövelés költségeit külön nem tartják nyilván.

A Hivatal a kapacitásnövelés díját a munkaidőráfordítás becslése alapján állapította meg. A 100 m³/h-nál nem nagyobb kategóriában adminisztratív tevékenységeken túl 2 munkaóra mérnöki ellenőrzés időtartammal, illetve 100 m³/h-nál nagyobb értékesítési kategóriában 4 munkaóra mérnöki ellenőrzés időtartammal, valamint 21 875 Ft/óra mérnöki óradíjjal (a Magyar Mérnöki Kamara 2021. január 1-jei hatállyal 175 000 Ft-ban állapította meg egy önálló mérnök napi díját¹, ami napi 8 munkaórával számolva 21 875 Ft-os óradíjnak felel meg) számolva a Hivatal kapacitásnövelés esetén kategóriánként az alábbi csatlakozási díjakat állapítja meg:

¹ forrás: <https://mernokvagyonok.hu/mernoki-dijszabas/>

- 100 m³/h-nál nem nagyobb értékesítési kategóriában: 43 750 Ft
- 100 m³/h-nál nagyobb értékesítési kategóriában: 87 500 Ft

2.2.6. Rákapcsolások

Az Árakalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 8. pontja szerint **rákapcsolás**: a 2004. január 27. előtt létesült leágazó elosztóvezetékkel rendelkező ingatlanokon a leágazó elosztóvezeték, a csatlakozó vezeték és a fogyasztói vezeték üzembe helyezése. Rákapcsolás esetében az elosztó feladata a meglévő rendszer üzembe helyezése.

Az Engedélyesek csak részlegesen szolgáltatott adatokat erre a költségre vonatkozóan, mivel az Engedélyesek közül többen a rákapcsolás költségeit külön nem tartják nyilván.

A rákapcsolások esetében szintén nem történik beruházás vagy fejlesztés, az ellátáshoz szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll. A szolgáltatás arra vonatkozik, hogy a mérő felszerelésével és beüzemelésével, csatlakozások ellenőrzésével a rendszer használatba kerül. Ez gyakorlatilag megfelel a különdíjas szolgáltatások között megnevezett, a jogszerű kikapcsolás utáni visszakapcsolás feladatigényének, amit a földgázelosztói engedélyes által külön díj ellenében végezhető szolgáltatások 2021. október 1-jétől 2025. szeptember 30-ig alkalmazandó díjainak megállapításáról szóló határozat állapított meg.

A Hivatal a rákapcsolás csatlakozási díját ennek megfelelően, az elosztáshoz kapcsolódó külön díjakról szóló határozatokban az említett külön díjas tevékenységre vonatkozó átalánydíjnak az engedélyeseknél 2016-2019 közt felmerült rákapcsolások darabszámával súlyozott átlagaként, kerekítve 20 000 Ft-ban állapította meg.

2.2.7. A földgáztermelő elosztóvezetékhez történő csatlakozása esetén alkalmazandó csatlakozási díj

A földgáztermelés esetén a Hivatal az alábbi képlettel állapítja meg a csatlakozási díjat, amely megegyzik a fent leírt elvekkel valamint a jelenlegi árszabályozási ciklusban is alkalmazott képlettel.

$$F_t = B_t$$

ahol:

F_t a földgáztermelő csatlakozása esetén alkalmazandó díj (Ft),

B_t - ha biztosítható a földgáztermelő által betáplált földgáz mennyiség továbbítása, akkor az elosztóvezetéken kialakítandó csatlakozási pont kivitelezésének költsége, forint;

- ha nem biztosítható a földgáztermelő által betáplált földgáz mennyiség továbbítása, akkor figyelembe veendő a csatlakozási pont kivitelezésének költsége mellett a meglévő vezetékrendszeren szükségessé váló hálózatfejlesztés költsége és a betáplálásra kerülő földgáz műszaki, minőségi paramétereinek méréséhez szükséges eszközök költsége, forint.

2.3. Indexálás

Az Árkalkalmazási rendelet 2021. október 1-jétől hatályos 47. § (2) bekezdése szerint a földgázelosztó a csatlakozási díjat a 2021. október 1-jén kezdődő árszabályozási ciklus második gázévéből - gázévente egyszer - a Hivatalnak a földgázelosztási díjat megállapító határozatában foglalt, a működési költségekre vonatkozó kompozit inflációs mutatóval kumuláltan megnövelheti.

Fentiekre tekintettel a Hivatal a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és az 1. számú mellékletben megállapította a csatlakozási díjakat a 2021/25-ös árszabályozási ciklusra.

Az eljárási költségről az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a 124-130. §-ai alapján kellett rendelkezni.

A Hivatal határozatát a GET 108. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva, az indokolásban részletesen hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg.

Az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja a Hivatal döntésével szemben kizárja a fellebbezést. Az Ákr. 112. §-a és 114. § (1) bekezdése jelen döntés ellen közigazgatási per indítását teszi lehetővé. A tárgyalás tartására és az eljáró bíróságra, a kötelező jogi képviseletre, a bíróság döntésére vonatkozó tájékoztatást a Hivatal az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 77. § (1) és (2) bekezdése, 12. § (1) bekezdése, 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja, 27. § (1) bekezdés b) pontja és 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján adta meg. A perindítás és a per elbírálásának határideje a GET 129/B. § (3)-(4) bekezdésein alapszik. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincsen, a GET 129/A. § (2) bekezdés c) pontja alapján a közigazgatási perben a keresetlevél halasztó hatályának elrendelésének nincs helye. A döntést a Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontja és a GET 129/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem változtathatja meg a bíróság, a GET 129/B. § (6) bekezdése alapján a közigazgatási perben a határozat részbeni hatályon kívül helyezésének nincs helye. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per illetékének mértékét és a tárgyi illetékfeljegyzési jogot az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja biztosítja. A keresetlevél benyújtásához szükséges űrlap alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatás az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésén, valamint a Kp. 48. § (1) bekezdés l) pontján alapul.

A Get 129/B. § (4) bekezdése szerint a bíróság soron kívül de legkésőbb 6 hónapon belül dönt.

A Hivatal tájékoztatja az Engedélyeseket, hogy a GET 129/B. § (5) bekezdése alapján ha a bíróság a csatlakozási díjakat megállapító határozatot közigazgatási perben jogerősen hatályon kívül helyezi, mindaddig a jogerős bírósági döntést közvetlenül megelőzően alkalmazott díjakat és áralkalmazási feltételeket kell alkalmazni, amíg a Hivatal által a bírósági határozat alapján új eljárásban hozott, véglegessé vált határozat szerinti díjak nem alkalmazandóak.

A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése és 85. § (5) bekezdése alapján a közlés napján véglegessé válik. A véglegessé vált határozatot – a személyes és védett adattartalom olvashatatlanná tétele mellett – a GET 104/B. § (4) bekezdése és a 129/A. § (3) bekezdése alapján a Hivatal a honlapján közzé teszi. Az Engedélyes a határozatról hiteles másolatot kérhet.

A Hivatal feladat- és hatáskörét a *Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról* szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: **MEKH Tv.**) 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a GET 127. § e) és s) pontjai, illetékességét a *központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról* szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja és 1. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a MEKH Tv. 1. § határozza meg. Az eljárás speciális szabályait a GET és a MEKH Tv. tartalmazza.

Kelt: Budapest, az elektronikus bélyegző szerint.

Horváth Péter János
elnök

A döntés közlésre kerül:

- Opus TIGÁZ Zrt.
(adószám: 11147073-2-09)	1 példány elektronikus úton
- E.GAS Gázelosztó Kft.
(adószám: 27069886-2-20)	1 példány elektronikus úton
- Csepeli Erőmű Kft.
(adószám: 12842142-2-43)	1 példány elektronikus úton
- E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.
(adószám: 11006725-2-02)	1 példány elektronikus úton
- E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt.
(adószám: 11346966-2-20)	1 példány elektronikus úton
- ISD POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft.
(adószám: 11451448-2-07)	1 példány elektronikus úton
- Magyar Gázszolgáltató Kft.
(adószám: 11907925-2-20)	1 példány elektronikus úton
- Natural Gas Service Ipari és Szolgáltató Kft.
(adószám: 13991074-2-09)	1 példány elektronikus úton
- MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt.
(adószám: 13937856-2-06)	1 példány elektronikus úton
- MVM Főgáz Földgázhálózati Kft.
(adószám: 13899893-2-44)	1 példány elektronikus úton

- OERG Ózdi Energiaszolgáltató és Kereskedelmi Kft. 1 példány elektronikus úton
(adószám: 11069966-2-05)

Kapja:

- Hivatal, Földgáz felügyeleti és Árszabályozási Főosztály 1 példány

1. számú melléklet

Az csatlakozási díj mértéke:

I. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során a **bekapcsolás** és az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont a) alpontja szerinti egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználóra vonatkozó fejlesztés esetén alkalmazandó csatlakozási díj mértéke

a) **Bekapcsolás** esetén a csatlakozási díj:

aa) 4 m³/h-ig: 200 000 Ft

ab) 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb: 200 000 Ft + 7 500 Ft/(m³/h) * (k-4 m³/h)

ac) 20 m³/h -nál nagyobb: 320 000 Ft + 2 000 Ft/(m³/h) * (k-20 m³/h)

b) I. típusú **fejlesztés**:

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont a) alpontja szerinti esetben a csatlakozás díja kapacitás kategóriánként:

ba) 4 m³/h-ig: 370 000 Ft

bb) 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb: 370 000 Ft + 9 500 Ft/(m³/h)* (k-4 m³/h)

bc) 20 m³/h-nál nagyobb: 522 000 Ft + 2 850 Ft/(m³/h)* (k-20 m³/h)

c) II. típusú **fejlesztés**:

Az Árkalkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont a) alpontja szerinti esetben, amennyiben a beruházás összege meghaladja ezen melléklet 1. pont b) alpont szerinti, kapacitáskategóriának megfelelő díj kétszeresét, a csatlakozás díja:

ca) 4 m³/h-ig: $F_i = B_i - 370\,000\text{ Ft}$

cb) 4 m³/h-nál nagyobb - 20 m³/h-nál nem nagyobb: $F_i = B_i - (370\,000\text{ Ft} + 9\,500\text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k-4\text{ m}^3/\text{h}))$

cc) 20 m³/h-nál nagyobb: $F_i = B_i - (522\,000\text{ Ft} + 2\,850\text{ Ft}/(\text{m}^3/\text{h}) * (k-20\text{ m}^3/\text{h}))$

ahol:

	A)	B)
1.	F_i	Az adott beruházáshoz igénylőnként kiszámított csatlakozási díj, forint.
2.	B_i	A beruházás során az igénylőnként számított, a Sztv. szerint aktiválható eszközérték, kivéve a felhasználónál beszerelt vagy beszerelendő fogyasztásmérő berendezés és nyomásszabályozó Sztv. szerint aktiválható eszközértékét és beszerelési költségét, forint.
3.	k	az igényelt kapacitás (m ³ /h).

II. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során az Áralkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont b) alpontja szerinti, egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználóra vonatkozó fejlesztés esetén alkalmazandó csatlakozási díj mértéke

Az értékesítési kategóriánként számított csatlakozási díj mértéke:

$$F = \left[\frac{(TK_1 + ECS_1 + \ddot{U}K_1)}{m_1 \cdot ID_1} - \frac{(TK_0 + ECS_0 + \ddot{U}K_0)}{m_0} \right] * m_1, \text{ ha a kifejezés értéke nagyobb, mint 0.}$$

Egyéb esetben a csatlakozási díj 0 (F=0).

A felhasználóktól szedhető csatlakozási díj maximuma: $F_{\max} = B$

ahol:

	A)	B)
1.	F	Az adott beruházáshoz kiszámított összesen csatlakozási díj, forint.
2.	B	A beruházás során a Sztv. szerint aktiválható eszközérték, kivéve a felhasználónál beszerelt vagy beszerelendő fogyasztásmérő berendezés és nyomákszabályozó Sztv. szerint aktiválható eszközértékét és beszerelési költségét, forint.
3.	TK_1	A beruházásra értékesítési kategóriánként számított tőkekötség.
4.	TK_0	Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert tőkekötség.
5.	$\acute{E}CS_1$	A beruházásra értékesítési kategóriánként számított értékcsökkenés.
6.	$\acute{E}CS_0$	Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert értékcsökkenés.
7.	$\ddot{U}K_1$	A beruházásra értékesítési kategóriánként számított üzemeltetési költség.
8.	$\ddot{U}K_0$	Az adott értékesítési kategóriára vonatkozó, elosztási díjban elismert üzemeltetési költség.
9.	m_1	Várható elosztott mennyiség.
10.	m_0	A rendszerhasználati díjak számításánál figyelembe vett, tarifakategóriánkénti elosztott mennyiség.
11.	ID_1	Időtényező, időszakos felhasználók esetében 0,4; minden egyéb esetben 1,00

III. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során a kapacitásnövelés és rákapcsolás esetén

alkalmazandó csatlakozási díj mértéke

A kapacitásnövelés díja

a) 0-100 m³/h-nál nem nagyobb értékesítési kategóriában: 43 750 Ft

b) 100 m³/h-nál nagyobb értékesítési kategóriában: 87 500 Ft

A rákapcsolás csatlakozási díja: 20 000 Ft.

IV. A földgáztermelő elosztóvezetékhez történő csatlakozása esetén alkalmazandó csatlakozási díj

$$F_t = B_t$$

ahol:

	A)	B)
1.	F_t	A földgáztermelő csatlakozása esetén alkalmazandó díj, forint.
2.	B_t	Elosztóvezetékhez történő csatlakozás esetében: - ha biztosítható a földgáztermelő által betáplált földgázmennyiség továbbítása, akkor az elosztóvezetéken kialakítandó csatlakozási pont kivitelezésének költsége, forint; - ha nem biztosítható a földgáztermelő által betáplált földgázmennyiség továbbítása, akkor figyelembe veendő a csatlakozási pont kivitelezésének költsége mellett a meglévő vezetékrendszeren szükségessé váló hálózatfejlesztés költsége és a betáplálásra kerülő földgáz műszaki, minőségi paramétereinek méréséhez szükséges eszközök költsége, forint.

Tartalomjegyzék

HATÁROZAT	1
INDOKOLÁS.....	4
1. Általános indokolás	4
2. Részletes indokolás a rendelkező részhez.....	7
2.1. A csatlakozási díjak meghatározásának keretei	7
2.2. A csatlakozási díjak számszerűsítése	10
2.2.1. Adatszolgáltatások a csatlakozási díjak felülvizsgálatával kapcsolatban	10
2.2.2. Bekapcsolások	11
2.2.3. Fejlesztések egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén	13
2.2.4. Fejlesztések egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználó esetén.....	17
2.2.5. Kapacitásnövelés	19
2.2.6. Rákapcsolások	20
2.2.7. A földgáztermelő elosztóvezetékhez történő csatlakozása esetén alkalmazandó csatlakozási díj	20
2.3. Indexálás.....	21
1. számú melléklet.....	25
I. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során a bekapcsolás és az Áralkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont a) alpontja szerinti egyetemes szolgáltatásra jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználóra vonatkozó fejlesztés esetén alkalmazandó csatlakozási díj mértéke.....	25
II. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során az Áralkalmazási rendelet 1. § (2) bekezdés 2. pont b) alpontja szerinti, egyetemes szolgáltatásra nem jogosult leendő, vagy már csatlakozott felhasználóra vonatkozó fejlesztés esetén alkalmazandó csatlakozási díj mértéke.....	26
III. Elosztóvezetékhez történő csatlakozás során a kapacitásnövelés és rákapcsolás esetén alkalmazandó csatlakozási díj mértéke.....	26
IV. A földgáztermelő elosztóvezetékhez történő csatlakozása esetén alkalmazandó csatlakozási díj	27
Tartalomjegyzék	28